[illegible] Бурят-Монгольская газета [illegible]

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) Namiin [illegible] ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleldeenyyd [illegible] byri a[illegible]telegdene. IX silde garça baina.

1933 onii Janvaari 30 eder

№ 25 (882)

Zakiika ynе: Sara byriin 1 tegrig. Aimag gazaruudta 1 tek. 30 mөn. Ganсaa ulasta — 1 tek. 50 mөn. Dugaar nөөnөdiin үne 5 mөngө.

„B-M. Ynen" koroonoi gadeg: Верхнеудинск, Центросоюзная [illegible] Ab 8-23, [illegible]

Kolkoosuud ba emçiin azaltanaas 1933 ondo tariaa ujalgaçalan tuşaaka tukai

SSSR-iin AKZ-iin ba BK (b) Namiin TK-iin togtool.

(Urgaciigi çaaşadaa deeseiyylke ba oroosto tariaani tanigiin gazariigi ergedkekө zorilqoigoor ba [illegible] kolkoosuudiin ba emçiin azaltanii ulastaa oroos tuşaaka (tu-[illegible]aldaka) ujalgiigi çangaar [illegible] bolzorto tu[illegible] zorilqoto, SSSR—iin AKZ—iin ba BK (b) Namiin TK—iin togtookoni:

1) Oroosto tariaa beledkeke odoo baisan geree—doogvoriin (kontragtaaciin) sisteemiigi zogsoogood, kolkoosuud ba emçiin azaltanii ulastaa [illegible] tariaa [illegible] nomol cengeer tariaa [illegible] naloogiin kyceteі katuu ujalga togtooko.

2) Jaariça tarikaar togtooson tөsөbiin geegter byriiin ba namariin tarilgiin bodoto deeree tarigdasan geegter byriiin ziseegeer kolkoosuudiin 1933 onii urgacaş mozo ba respyybligyydiin dunda zergiin noorma-kemzyyriigi doodo josoor batalkani:

Respyyblig, mozo kizaariin nere.	[illegible]	[illegible]
Kriimiin ASSR	3,3	2.7
YSSR	3,1	2.5
Zyyn—Siviin kizaar	3,1	2.7
Kara—Şoroitoi mozo	3,0	2.6
Koito kavkaaziin kizaar	2,5	2.1
Baruun-Siviiriin kizaar	2,5	2.1
Kirgiiziin ASSR	2,2	1.9
Kasagiin ASSR	2,0	1.5
Tataariin ASSR	2,3	1.8
Doodo-Voolgiin kiz.	2,2	1.8
Başkiiriin respyyblig	2,2	1.8
Dunda—Voolgiin kiz.	2,1	1.8
Durana kizaar	1,8	1.4
Yraaliin mozo	1,9	1.5
Moskvaagiin mozo	1,7	1.3
Goorikiin kiz.	1,6	1.2
Dunda Aaziin respyybligyyd (Yzbeekstaan, Tyrkministaan, Tapzigstaan kara kalpaagiin)	1,8	1.4
Baruun mozo	1,9	1.7
Leeningraadiin mozo	1,8	1.6
Ivaanovskiin	1,8	1.5
Koito kizaar	1,8	1.5
BSSR	1,7	1.5
ZSFSR	1,8	1.5.

3) Azaliigi ba oron nutagiigi kamagaalaka zebleldo 1933 onii janvaari 25—da ene togtooloor togtoon tabigdasan geegter byriees tariaa tuşaaka dunda zergiin noormiigi cөm yldeekiin tula tus byri respyyblig, kizaar ba mozonuudta, şiniicede tusagaar, jaarica tusagaar, ovioosto tusagaar, boboovto tusagaar tus byri geegterees tuşaaka noormiigi tegtoon zokioozo tolilokiigi daalgaka.

Kolbooto respyyblig yydiin AKZ, kizaariin ba emçiin gyicedkomuudta, Kizkom ba mozkomuudta, yndesetenii TK-dta ene togtooliin 2-daki zyiliin josoor kolkoosuudiin ulastaa tuşaaka tariaanii noormiigi rajoon deere өmөnөki mozonuudta (Kriim, YSSR, Koito Kavkaaz, Dodo-Yoolgiin kizaar, Dunda-Aaziin respyybligyyd ba ZSFSR) 1933 onii fevraali 10-da ba SSSR-iin busad byke mozonuudta fevraali 15-da togtoon tabiza toliiokiigi daalgaka zuuraa tus respyyblig, kizaar ba mozodo togtoon tabisan noormoos deeşe ba dooşo kazailgaka jabadaliigi tabiza bolkodooç, respyyblig, kizaar ba mozonuudiin kolkoosuudta tabigdasan tuşaaka kemzeeni cөm gyicadkegdeke jabadaliigi kangakaar ba mөn respyybliq, kizaar ba mozo deere jөrөnkiidөө geegterees tuşaaka tariaanii dunda zergiin noormo ene togtooliin 2-daki zyileer tabigdasanaas dooşo bişe baika josotoi. Kolbooto respyybligyydiin AKZ-iin, kizaar ba mozonuudiin gyicedkomuudaar tabigdasan rajoonii noormo bol, tus rajoonii kolkoosuudta ujalgatai begөөd, jamarç kubilaltada kabaadaka ygei baina.

5) Tus tus kolkoosuudiin ulastaa tuşaaka tariaanii toogiigi rajoonii gyicedkeke komiteedoor ene togtooliin 2 ba 4-deki pyynktenyydiin yndese deere tukailagdana.

Өmçiin azaltanii ulastaa tariaa tuşaaka kemzeenii josiigi tukailaka jabadal odoo yldene, toskonii zөblөlyyd bol tus byri өmçiin azaltanda ulastaa tariaa tuşaaka katuu ujalgiigi togtoon tabika, enyyniigi, bodoto tarigdasan namariin tarilgiin talmaiaas ba toskonii zөblөlөөr tus byri өmçiin azaltanda tabigdasan oroosto tariaa tarika kabariin tarilgiin katuu tөsөbөөs yndeselke ba mөn өmçiin azaltanii geegter byriiin tuşaalga bol tus rajoonii kolkoosuudta tabigdasan noomoos 5-10% deeşe baikaas yndeselke josotoi.

6) Kolkoosuudiin ulastaa tariaa tuşaaka byke ziliin ujalgiigi ene togtooliin 4-deki pyynkteer tabigdasan geegteriin noormiin proceentoor gyicedkeke koino tabigdasan kalendaariin bolzoriigi tabikani:

Respyyblig. mozo, kizaariin nere.	ijuuni	aavgusta	sentaabri	ogtiaabri	nojaabri	dekaabri
Kriim	10	40	25	25	—	—
YSSR	5	25	25	15	25	5
Zyyn Sibiir	—	5	15	35	30	15
Təbiin kara şoroitoi mozo	—	25	35	15	15	10
Koito kavkaaz	5	30	25	15	15	10
Baruun sibiiriin kizaar	—	5	20	35	20	10
Kirgiiziin respyyb	5	20	25	35	15	—
Kazagstaan	5	20	25	35	15	—
Tataariin A S S R	—	25	35	25	15	—
Dunda Voolgiin kizaar	2	25	33	25	15	—
Başkiiriin A S S R	10	25	20	30	10	—
Doodo Voolgiin kizaar	3	27	35	25	10	—
Durana kizaar	—	25	35	25	15	—
Uraaliin mozo	10	20	40	25	5	—
Moskvaagiin mozo	—	20	60	20	—	—
Goorikiin kizaar	—	20	30	30	20	—
Respyybligyyd (Dunda Aaziin, Yzbegstaan, Tyyrkministaan tadzigstaan kalpag)	20	30	25	25	—	—
Baruun mozo	—	10	35	30	25	—
Leeningraadiin mozo	—	5	30	35	30	—
Ivanovskiin mozo	—	20	30	30	20	—
Koito kizaar	—	—	35	35	25	—
B. S. S. R.	—	10	30	30	25	—
Z. S. F. S. R	20	35	35	10	—	—

7) Ene togtooloor tabigdasan kolkoosuudiin ulastaa tuşaaka kemzeegiigi tukailsan joso bol өmçiin azaltanda kubaagdaka ygei juuma.

8) Өmçiin azaltanda togtoogdoson tariaa tuşalgiin ziliin tөsөbiigi gyicedkekiin cag bolzoriigi enyynii doooki josoor batalka. Kriim, Ykraina, Ara kabkaas (yndesenii respyybliig ygeigeer) Doodo Voolgiin kizaar Dunda Aaziin respyybligyyd, Kyrgiizi ba ZSFSR-1933 onii ogtiaabriiin 1-de.

Kara şoroito təbiin mozo, Dunda Voolgiin kizaar, Tataar respyyblig, Başrespyyblig, Yraaliin mozo, Kazagstaan, Mordoobiin mozo, Jivaanoviin mozo, Goorkiiin kizaar, Baruun mozo 1933 onii ogtiaabriiin 15 da.

Baruun sibiiri kizaar, Zyyn sibiiri kizaar, Alas Dorono kizaar BSSR ba Ara kabkaaziin yndesenii mozonuud 1933 onii nojaabriiin 1 de.

9) Ulastaa tuşaaka tariaanii tөlөөsө odoo baisan yniigi tere josoor bailgaka. 1933 onii Martiin 15-aas oroiton ygei tariaa tuşaaka ujalgiigi tөrөl tөrөlөөrөni ilgaza ba tyyniigi dyyrgeke bolzoriini zaaza kolkoos bykende damzuulan egekiigi aimagiin gyicedkeke komiteeduudiigi respyybligiin AKZ iin ba kizaariin (moziin gyicedkeke komiteediin kariuucalga dooro ujalgalka.

10. Mөn ene bolzor kyrtel өmçiin azaltan bykende ulastaa tariaa tuşaaka tukai kemzeegiini zaaza, tөrөl tөrөlөөrөni ilgaza, byke daalgabariiigi dyyrgeke bolzoriini zaaza ujalgiini tuşaaza egekө.

11) Kolkoos ba өmçiin azaltanar ulastaa tariaa tuşaakadaa nege tөrөliin tariaagi nөgөөdөөrөөni selgeke jabadaliigi tabika (kykyryyziin orondo jaçemeeni greçyykiin orondo prooso geke mete.)

Kynese tezeeliin tariaan bolkoşeniice ba jaariciigi bişe bişe fyraaziin ba kryneen tariaagaar selgeke jabadaliigi tabika ygei ba tyynçelen şiniiciigi bişe jamarç tariaagaar selgeke ygei.

12) Kolkoosuud ba өmçiin azaltan bol tuşaaka josotoi tariaagaa elivaatar juu zagotzernoogiin staanciin ba pristaniin dergedeki pyynktenyydta abaaçaza tuşaaka ujalgatai ba beledkeliin emkinyyd bol tuşaagçadtai toocoo kiike odoo baisan dyrşeliigi bailgaka ujalgatai ene zuuraa koliin oiriin kemzeegiigi sanaldaa abka josotoi.

13) Kolkoosuud ba өmçiin azaltan ene togtooloor togtoon tabigdasan tariaa ulastaa tuşaaza өөsөdiingөө ujalgiigi gyicedkekedee imagta sain çanartai tariaa tuşaaka.

Өmөkei tariaaniigi kolkoosuud ba өmçiin azaltanii ujalga gyicedkeke jabadalda toologdoko ygei.

Ceber bişe ba noiton tariaan enyynii tula ujalgaa gyicedkekede korooltotoigoor toologdono.

Stoogiin dergedeki beledkeliigi erkileke komiteed bol tariaanii noiton ba ceber bişe deerees dulduidaza korooltiin kemzeegiigi tabika.

Elivaatariin ba askaka pyynktenyydiin erkilegçediigi ulastaa muu çanartai juu boruutasan tariaa tuşaaka geze oroldolgo gargasan zemete niuruudiigi syydiin kariuucalgada kabaaduulkiigi ujalgalka.

14) Kөdөөgiin bagşanar, agranoomuud, emnelgiin kөdөlmөriçөdiigi ulasiin katuu centei tariaagaar kangakiin tula kolbooto respyybligyydiin AKZ, Kizaar ba moziin gyicedkeke komiteeduudta, ene togtooloor tabigdasan kolkoosuudiin ba өmçiin azaltanii ulastaa tariaa tuşaaka ujalgiin byke toonoos mozo deere dunda zergeer 2%-oos ilyy bişe ujalgataigaar zaan tabikiigi zөbşөөkө.

Enyynie zaagdasan tariaan bol kolkoosuud ba өmçiin azaltanii өөsөdiingөө tariaa tuşaaka ujalgiigi gyicedkeketei kamta zagotzernoogiin sklaadta oroko begөөd, kolbooto respyybligiin AKZ kizaar ba moziin gyicedkeke komiteeduudiin zaabariiin yndeseer rajoonii gyicedkeke komiteediin zakiraagaar imagta bagşanar, agronoom ba emnelgiin kөdөlmөriçөdiigi kangaka jabadalda gargaşalagdana.

15) Ene togtooloor tabigdasan ulastaa tariaa tuşaaka ujalgiigi gyicedkeke jabadal bol tus byri kolkoozuudiin ba өmçiin azaltanii ton tyryyçiin ujalga mөn begөөd tyryyçiin tariaa cokilgodo yiledberilegdeke josotoi. Tariaagaar kol koosiin naimaa kiike jobadal bol ene togtooliin yndeseer tariaa beledkeliin tөsөbiigi gagcakan byke respyyblig, kizaar, mozo deere jөrөnkiidөө gyicedkesenii ba yrisenii foondiigi gyiced askasanii syylde zөbşөөgdөkө geze togtoon tabika.

16) Ulastaa tuşaaka tariaanii өөriingөө ujalgiigi ene togtooliin josoor tabisan kalindaariin bolzorto gyicedkee ygei kolkoosuud bol somonii zөblөlөөr damzuulza mөngөnii jalada engiin delgyyriin yneer gyicedkegdee ygei kubiin kemzyyreer kabaaduulagdaka ba enyyn deere nemeze, ene kolkoosto arcalta ygeigeer nekeberilen abtaka byke ziliin ujalgiigi bolzoroosoni urid gyicedkeke erilte sonoskogdono.

Ulastaa tariaa tuşaaka өөriingөө ujalgiigi ene togtooloor tabigdasan bolzorto gyicedkee ygei өmçiin azaltan bol RSFSR-iin kuuli caaziin 61-deki zyileer ba busad respyybligyydte ene respyybligyydiin kuuli caaziin zokiko zyilyydeer syydiin kariuucalgada kabaaduulagdana.

17) Nutagiin zasag-emki ba beledkeliin emkinyydeer ugtamziin tөsөbiigi tabiza juu kolkoos ba өmçiin azaltanda ene kuuliaar tabigdasan geegteriin noormoos ilyy ujalga өkө jabadal şuud korimzologdono. Ulastaa tariaa tuşaaka ujalgiigi gyicedkesenii syylde ylde sen byke ilyy tariaa kolkoos, kolkoosçodiin ba өmçiin azaltānii medelde cөm yldene,

SSSR-iin AKZ tyryylegçe Moolotov (Skriaabin)

BK(b) N. TK-iin sekritaar Staalin.

Teooriiin өdөr өngөrgөlgөdө oportuniis kandalgiigi usadkaka.

„Teoori gedeg kerbee ynekeeree teooribolbol bodoto azal keregte oroldozo jabasan etegeedte baidalaa tanin medeke kyçe өkө, alasiin bodoliigi todoruulan, azaldaa itegeliigi olgozo, manai azaliin dilekiin itegeliigi olgoko ba manai azaliin diilekiin etegeliigi ilerүylkeni medeeze baina. Ene bykii jabadaluud bolbol manai socialiis baiguulaltada tuiliin jike aşag tusatai bə, tusa ygei baiza çadakaçi ygei baina." (Staalin) geze nөk. Staalin 1929 ondo agraarnig-markasiistanuudiin konfereence deere kelesen ygeni mөnөө byrile sanagdaza byrile şuudaar kөdөө toskon niutaguudta maarks-leeninii kymyyzelgiigi nebtergeke asuudal namiin emkinyydiin gol zorilgo baina.

Teooriiin өdөr өngөrgөlgө bolbol maarks-leeninii surtaaliin kymyyzel komuniistanuud ba komsomoolçuud bolon nam ygei edebkitende nebtergekiin nege yndesen zam manai respyybligees baitagai bykii kizaar deere bolson bolboç manai niutaguudta baigaa namiin zarim emkinyyd bolbol enyynii ug çanariigi ulas tөriin talaar karaza cegneze ygei baisanaas teooriiin өdөryyd kөdөө namiin yyrүydte kangalta ygei өngөrөkө baina.

Mөnөө өdөr tolilogdogço kedii tamdeglelyyyd boloşo ygei şaltaagaanaas kojor dugaar teooriiin өdөr tasaldasan ba kangalta ygeigeer өngөrgөsөni temdeglene bişe gagcala namiin yyryyd enyyn teeşe şuumgai kandan teooriiin өdөriigi çanartaigaar өngөrgөkiin tulada temeced ygeigi zaaza baina. Yndesen kelen deere nom debter baisangyi geze şaltagalaka arga ygeigi bide enyynii urida zaasan tula dakin dabtalta ygei garasan juumilgi byrin zakiuulkiin erid kemzee abka jabadaliigi namiiu yyryydees gadna aimagiin komiteeduud ba aimagiin surtaal nebtergeke kabineeduud uridçalaka ygaigees niutagiin namiin surguulinuud tus teemiigi yzeke sonin biçeg debter mөtөnyyd suuza baisan baina.

Enyynees koinogşodoo bolko namiin teooriiin өdөryydiigi өngөrgөlgө ba mөnөөç TK-diin ba TKK-siin kamtarsan pleenymiin kөdөlmөriiin dyngyydiigi olon niitiin surguulinuudta nebteren tanilcaka jabadalda ene mөtiin dutuunuudiigi byrin usadkaka josotoi bolşoviig kandalgaar өngөrgөkө çukala.

Maarks-Leeninii teooriiigi keregte oportuniis kandalga bol angiiin daisadta tusa kөrgөkөөs bişe zam ygei.

Jabadal dundaa temdeglesenees

Kojor dugaar teooriiin өdөrtө jaaza beledkeseniigi Doodo-Kyrbiiin namiin yyriin biçeeçees asnuulada beledkeliin kөdөlmөri geze tusagaar kiisen zyil baika ygei. Bolzorto өdөrtөөi nege baakan iledkel sonoszo jөriin cuglaan, josoor tyryyçiin nege өdөriigi өngөrgөsөn bөgөөd odoo bolkoo baisan kojor dugaar teooriiin өdөrtө jamarç beledkel ygei ba materiaalç ygeibdi geze ceke kelesen baina.

Ydiin somonii dotor negen jikeşeg namiin yyr ba 4 komsomooliin yyryyd tus kolkoosuudiin dergede kөdөlmөrilөn baibaç namiin teooriiin negedygeer өdөriigi urida mөtө beledkel ygeigeer өngөrgөsөn bөgөөd Dekaabri 25-da bolson kojordugaar teooriiin 1 namiin 4 komsomooliin kamta 5 yyriin cuglaan bolzo 50 garan kynyyd cuglaraza tere cuglaan deere namiin aimagiin komiteediin itegemzete iledkel kiisen baina. Iledkeliin syylde daguulan keleke kyn negeç baiba ygei. Kojor dugaar teooriiin өdөriin ydiin somondo iime idebkel kiçeel ygeigeer өngөrөsөnii şaltaagaani bol niutagiin namiin yyr ba komsomooliin yyryyd materiaal ygei geze şaltagaalan „kapitaliis stabilizaaciin syyl ba delekeidekenii prolitaariiin kubiskaliin kөgzөl" tukai teemiigi ulas tөriin surguulinuudta ulas tөriin talaar cegneze gabşagai kandaa ygein erkeer bolbo.

Dondokov.

Zanginii somonii namiin surguulinuud kojordugaar teooriiin өdөriin kazuugaar garasan baina

M Şiber. Tus aimagiin Zanginii somon dotoroo ulas tөriin surguuli gurban gazaraa bii bolboç namiin kojor dugaar teooriiin өdөriigi өngөrgөkө jabadalda beledkesenç ygei ba өngөrgөsөnç ygei baina. Ene өdөriin udka çanariigi zarim orlogço geşyyd ba komsomoolçuud bolon edebkiten meden ygei suuza baisan baika jum.

D.Ş,

Kooson too 60 kooson bişeni 20-25

Jaruuna. Viitimiin somonii namiin surguuli bol mөnөө yjede sula jabaza baina. Kamta tus surgulida 80 garan suraka nөkөd baisan, tyynees ynekeeree suralcaldaa kabaadaka jabadaluudiigi yzebel 20-25 kyn jabana. Ede namiin surguulida jabaka bologçod gurban brigaada bolson bolboç brigaadiin koorondo socmөricөө zergiin socialiis keçeel өrgөkө jamarç kөdөlmөri jabuulagdadag ygei baina. Kemzee abça keçeeliigi saizaruulka ygei bolbol kooson too salaka ygei bişuu. Bulad balta

Żeneevede tokiooldoson tөgөsөg baidal

Imperaliis ezerkegyydiin dain ceregiin galzuu tөkөөrөlgiigi niite olonii niydenees „eb nairamdaliin" tukai kooson ygeer daldalan bөglөkө geze zoriuulan togtoogdoson emki bolko Liige—naaca bolbol odookon yjede japoon—kitadiin arcaldaanii asuudalda tөgөsөg baidaliin manan dotor orçood baina.

Japoonii imperaliisam bol Kitad ulasiin kubi bolko Manżuur orondo buu zebsegiin kyçeer orzo „çөlөө erkete Manzuuriin gөrөn" neremzetei өөriingөө medeliin zasag ba kolooniigi baiguulsaar arban zurgaan sara bolzo, ene cag dotor keden udaa dobtolgonuudiigi Manzuurtaç, koito kitadtaç, tөb kitadtaç kiisen baina. Iime uçar tokiooldood baikadani arad niitiin keregiigi kuuran mekelegçe gomindaanii generaaluud tyryytei, erdem teeknig ygei kozomdosonii kubi zajaagaar kolooni bolon baisan kitadiin zasag bol japoonii tyrimgei jabuulga zogsookiigi Liige—naacada gui gu saır baisanzai. Nөgөө talaas japoonii imperaliisam bol ene arcaldaagi jamarç busad etegeediin kabaadalga ygeigeer Japoon ba kitad ulas kojor koorondoo kelceze şiidkeke josotoi, kerbee busadiin kamaarabal Japoon ulas Liige—naacaas garna geze zanan deerenkiilsen erilte kiike zuuraa SSSR-iin gazar orondo sanaarkasan jabuulga kiikedeni delekeidekinii imperaliismiin zorilgodo tusatai jum bolno kajaa geze kylieegeed, koorondoo ebeeree kelcegtii geze Kitad Japoon kojorto duradkal kiisen baigaa.

Mөn ene zuura delekeidekinii azalçad niitiin sanal bodol bol Japoonii tyrimgei jabuulgiigi Liige naaciin zygees kylicengii karaza suukadani, nen jike budaliaatai bolzo, nөgөө talaas Japoontai Dorono krzaariin asuudalda zөrildөөtei imperaliistanuudiin ankaral jikeken kurcadaka bolkodoni Liige naaca bolbol Dorono kizaariiin baidal yzyylke geze Litoon tyryytei komiis ilgesen juma.

Littonii komiiş bolbol өөriingөө yzelgiin kөdөlmөri jabuulsanii iledkel zokioozo, tyyn dotoroo,-Manzuuriiin gөrөn bolbol Japoonii buu zebsegiin kyçeer boizorson gөrөn mөn, ceregiin jabuulga yyskesenii gol gemeni Japoon deere gesen tobçololtoigoor Liige-naacada barisan azai. Liige-naacani tere iledkeliigi 19 gөrөnii tөlөөlөgçөdtei komiisiin şiidkeberide өgsөөr mөn kagas zilees naaşa bolzo, jamarç yretei kelceen bolsongyi şuu. Juun deerees iime tөgөsөg baidal tokiooldozo jamarç şiidkeberi garna ygei geeçeb gekede: imperaliistanuudiin zөrildөөnii kurcadasan deerees.

Kitad oroniigi kubaan abka keregte Japoonii imperaliismiin gol zөrildөөçөn bolbol Ameerikiin (KAKŞ-iin) imperaliisam mөn. Ameerikiin zasagiin (urida prezideente baisan Gyyveriinç, mөnөө prazideentede şungagdasan Ryzveeltiinç) bodolgo bolbol kitad oroniigi bykelieeereni bailgaka (Ameerikiin aşagtai baikiin tula) zebsegiin kyceer baiguulsan Manzuur gөrөniigi arcaka gesen udkatai bөgөөd ene bodolgoo eris jabuulkiin uçaraa, 1914—18 onii dain ceregte Aangli Fraancada өgsөn yri zeeliee aikabtar çangaar nekeze baina. Kerbee Dorono Kizaariin aşuudalda nada teeşe boloobol tanai yri zeeliee jikeer n e k e k e ygeib, boloo ygei bol tanai nekeneb" geze Ameerikaas Aangli Fraancada, ilangajaa Aanglida keleze baina. Mөnөө aguu kurca finaansiin kriiz s tokiooldood baikadani yri zeeliin asuudal bol aikabtar çanga ba imperaliis zөrildөөnyydiigi ulam kurcadkasan asuudal bolood baina. Ameerika bol Japooniigi esergyycekiin idebkitei bodolgodo oroko aadla ene asuudalda gancaardaza gazaaşalagdana kajaab geze sanaad bejedee Aangliiigi tatakiin bykii oroldolgo gargana.

Fraanciin imperaliisma bol Japoonii Manzuurdaki jabuulgiigi ankanaas koişo өmөrөdөg ba Japoon bolbol Fraanciin Indo-Kitad, Juni—nani, Guan-sii daki baidal bolon Versaaliin geree biçegiigi bata sakika keregte өmөөrөdөg sojuuz negetei gөrөnyyd azai, Aangli bolbol Japoonii jabuulgiigiiç saişaaka arga ygei. kojoriin koorondoki baidalda orood baina, jaakadaa tiigeeb gekede: Japooniigi tusalbal Dorono kizaarta Japoon kyçetei bolçoko

Ameerikiigi saişaabal Dorono kizaarta Ameerikiin noloon jike bolçoko, alinç Aangliiin imperaliisamda berketei kereg bolood baina Imperaliistanuud beje bejedee aşag tai caguudiigi kylieeze, ali zarimdaa өkөliin cokico өkөdө zokistoi caguudiigi kylieeze, kөndөtө emki Liige naaciingaa kөdөlmөriiigi tөgөsөgtө oruulkiood baina. Ene tөgөsөg baidalda orsonii tukai Germaaniiin „Deiçe aligeime ceitying" soninii korespondeentiin biçekeni:

„Japoon—kitadiin arcaldaanii asuudalda Żeneeve deere tokiooldood baisan tөgөsөg baidal kaişan geze getelgegdekiini kenç medene ygei. „19" tөlөөlөgçөnөriin komiisiin dekaabriiin ba janvaariiin seessi koorondoki zabsaralal dotor koorondiin kөөrөldөө jabuulagdaka jum gee belei, tereni mөnөөç boltor ygei. Ene tөgөsөg baidaliigi zaisuulkiin tylkiyyr Ameerika Aangli kojoriin medelde tөgөөd, tedeni ene tylkiyyr gartaa abana ygei"

Ene korespondeente bol Japoonii Liige naacaas garkom gedeg kyceelee gyicedkee bolni Liige naacaas udaridagçad jike bajartai baikasan geke zuura biçekeni: „ene uçar bol japoon kitadiin arcaldaanii bodoto zyiliigi kelceke jabadalaas çөlөөlzө Liigede tokiooldoson baidaliigi zaisuulkasan. Liige naaca Japoondo tusalna gelcedegiigi bolıuulkasan".

Japoonii imperaliisam bol ene tokiooldoson tөgөsөg baidaliigi өөriingөө kyselde kereglez̧e Koito Kitadiin Żeke moziigi ezemdekiin bykii oniso tataza baina.

Liige naacada japoon kitadiin arcaldaagi şiidkeze baina bişe jiree өdii imperaliis daindа ken kentei kamtarza daisaldakajaa, Kitad oroniiji kolooni bolgon kubaan abka temeçel deere ken kentei kamtarza keniigi cokiko, kentei daisaldakajaa medelcen ololcon, өөriingөө gөrөndө buu zebseg galzuugaar beledkeze, ceregte beledkeze baisaniigi kudal kuurmag ygeer kuçan niuuza baina.

Tiin zuura Kitad oronii keden mozo rajoonuudta zөblөltө zasag togtood, imperaliismiin darlalta, kitadiin mekeçe generaaluudiin darlaltaas molto өsөrөn garça yneekeeree ynen çөlөө erke olokiin zamiigi kitadiin azalça tymende yzyylzө baina. Gancakan prolitaariini kubiskaliin, zөblөltө zasagiin zamaar kitadiin azalçad gaşuudalta baidaliigi batalza çadana. Al. Aç

В- Удинск. БГИ зак № 25 Бурлит № 222 Тираж . 2600